Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Kultura i metody jej badania (Wykład), PG_00166193		
Kierunek studiów	Wiedza o filmie i kulturze audiowizualnej (P)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2026/2027
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	2	Język wykładowy	polski brak
Semestr studiów	3	Liczba punktów ECTS	2.0
Profil kształcenia	praktyczny	Forma zaliczenia	zaliczenie
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Badań nad Kulturą -> Zakład Filmu i Mediów		
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr hab. Mariusz Kraska, prof. UG	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu	dr Helena Draganik	

Formy zajęć

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30

W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0

Adresy kursu na platformie eNauczanie:

Moodle ID: 12455 Kultura i metody jej badania - Wofika, II i III r. lic., stacj., 2026/2027 sem. 1
https://mdl.ug.edu.pl/course/view.php?id=12455

Aktywność studenta i liczba godzin pracy

Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
Liczba godzin pracy studenta	30	2.0	18.0	50

Cel przedmiotu

Celem zajęć jest prezentacja szeroko ujętej semiotyki kultury, omówienie głównych jej nurtów i metod, nabycie przez studentów umiejętności wykorzystywania narzędzi badawczych do analizy tekstów kultury.

Efekty uczenia się przedmiotu

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
[WOFKAL3_U02] Umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje umiejętności w zakresie filmoznawstwa i kultury audiowizualnej, z uwzględnieniem działań praktycznych.	Umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje umiejętności w zakresie badania kultury.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
[WOFKAL3_U06] Potrafi wyszukiwać, analizować, krytycznie oceniać i selekcjonować informacje z wykorzystaniem źródeł mówionych i pisanych.	Potrafi wyszukiwać, analizować, krytycznie oceniać i selekcjonować informacje umożliwiające badanie kultury z wykorzystaniem źródeł mówionych i pisanych.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[WOFKAL3_U16] Posiada umiejętność merytorycznego uzasadnienia swoich tez interpretacyjnych oraz formułowania wniosków z wykorzystaniem poglądów innych autorów.	Posiada umiejętność merytorycznego uzasadnienia swoich tez interpretacyjnych oraz formułowania wniosków z wykorzystaniem poglądów innych autorów (w zakresie badania różnych tekstów kultury).	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[WOFKAL3_W05] Zna terminologię profesjonalną z zakresu nauk o sztuce i nauk o kulturze, ze szczególnym uwzględnieniem filmoznawstwa i kultury audiowizualnej.	Zna terminologię profesjonalną z zakresu nauk o kulturze, z uwzględnieniem badania relacji między różnymi tekstami kultury.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
[WOFKAL3_U10] Posiada umiejętności w zakresie prowadzenia badań niezbędnych do zrozumienia potrzeb odbiorców kultury filmowej	Zna metody umożliwiające prowadzenie badań dotyczących odbiorców kultury.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[WOFKAL3_U01] Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje przy zastosowaniu nowoczesnych technologii oraz zgodnie ze wskazówkami opiekuna/wykładowcy.	Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje związane z badaniem kultury przy zastosowaniu nowoczesnych technologii oraz zgodnie ze wskazówkami opiekuna/ wykładowcy.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[WOFKAL3_W01] Ma uporządkowaną wiedzę ogólną z zakresu nauk o sztuce i nauk o kulturze, zorientowaną na zastosowania praktyczne w działalności kulturalnej i artystycznej.	Ma uporządkowaną wiedzę ogólną z zakresu nauk o kulturze (i meted jej badania), zorientowaną na zastosowania praktyczne w działalności kulturalnej i artystycznej.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
[WOFKAL3_K02] Jest otwarty na nowe idee i gotów do przeformułowania swojego stanowiska.	Jest otwarty na nowe idee i gotów do przeformułowania swojego stanowiska w zakresie badania kultury.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja

Treści przedmiotu

Sprawdzenie, ugruntowanie i rozszerzenie umiejętności i wiadomości z zakresu podstawowych pojęć nauk o kulturze, zwłaszcza dotyczących jej sfery symbolicznej i komunikacyjnej. Poznanie jej wewnętrznego zróżnicowania (z uwzględnieniem zasady wyodrębniania dziedzin kultury), przypomnienie i utrwalenie pojęcia znaku oraz jego typologii, usystematyzowanie podstawowych pojęć i funkcji semiotyki (komunikat, tekst, tekst kultury) oraz innych metodologii badania tekstów kultury (m.in. psychoanaliza, strukturalizm, poststrukturalizm, feminizm, gender studies, teorie postkolonialne). Poznanie metod analizy tekstów kultury (także w kontekście analizy dzieła sztuki); zapoznanie się z różnymi sposobami czytania tekstów kultury w kontekście stosowanych metodologii, prowadzonych badań i metodyki (z uwzględnieniem celów i warunków takiej analizy). Uporządkowanie zasad wyodrębniania nacechowanych estetycznie tekstów kultury, usystematyzowanie typów przeżycia estetycznego (z uwzględnieniem przeżycia muzycznego implikującego semiotyczny charakter odbioru muzyki). Poznanie zasady definiowania dzieła sztuki (W. Tatarkiewicza), przypomnienie (wprowadzenie) pojęcia i funkcji dzieła sztuki, usystematyzowanie podstawowych zasad interpretacji i oceny dzieł sztuki. Omówienie zagadnień dotyczących formalnych, semantycznych i psychologicznych aspektów analizy dzieła sztuki i ich praktyczne zastosowanie przy analizie dzieł (tekstów) literackich, plastycznych i filmowych (z uwzględnieniem umiejętności ich weryfikacji i oceny). Zapoznanie z topiką, ideologią i kontekstami kulturowo-historycznymi niezbędnymi w recepcji wybranych tekstów kultury.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
kolokwium pisemne lub ustne	51.0%	80.0%
aktywność	51.0%	20.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	R. Barthes, Imperium znaków. Warszawa 1999. G. Bataille. Doświadczenie wewnętrzne. Warszawa 1998. Czytanie tekstów kultury. Metodologia badania metodyka, red. B. Myrdzik, I. Morawska. Lublin 2007. M. Gołaszewska, Estetyka rzeczywistości. Warszawa 1984. P. Guiraud, Semiologia. Warszawa 1974 (lub nowsze wydanie, cała pozycja). A. Kłoskowska, Socjologia kultury. Wydanie dowolne, rozdział: Semiotyczne kryterium kultury symbolicznej. M. Lurker, Przesłanie symboli w mitach, kulturach i religiach. Kraków 1994. A. Nowicki, Człowiek w świecie dzieł. Warszawa 1974. T. Pawłowski, Wartości estetyczne. Wydanie dowolne, rozdział: O interpretacji dzieł sztuki (cały). W. Tatarkiewicz, Dzieje sześciu pojęć. Wydanie dowolne, rozdział: Sztuka. Dzieje pojęcia. U. Eco, Czytanie świata. Kraków 1999. A. Kłoskowska, Kultura masowa. Krytyka i obrona. Wydanie dowolne, rozdział: Propozycja klasyfikacji zjawisk kultury. Semiotyka kultury. Wybór i opracowanie: E. Janus i M. R. Mayenowa. Warszawa 1975. Symbol i poznanie. W poszukiwaniu koncepcji integrującej. Pod red. T. Kostyrko. Warszawa 1987. Wartość, dzieło, sens. Szkice z filozofii kultury artystycznej. Pod red. J. Kmity. Warszawa 1975. A. Burzyńska, M. P. Markowski, Teorie literatury XX wieku. Podręcznik, Kraków 2009. A. Burzyńska, M. P. Markowski, Teorie literatury XX wieku. Antologia tekstów, Kraków 2009.

Uzupełniająca lista lektur	Platon, Dialogi. Arystoteles, Etyka nikomachejska. M. Aureliusz, Rozmyślania. Augustyn, Wyznania. Kartezjusz, Medytacje o filozofii pierwszej. I. Kant, Uzasadnienie metafizyki moralności. G. W. F. Hegel, Wykłady z filozofii dziejów, t.2. S. Kierkegaard, Bojaźń i drżenie. F. Nietzsche, To rzekł Zaratustra (Tako rzecze Zaratustra). Z. Freud, Kultura jako źródło cierpień. M. Heidegger, List o humanizmie. M. Scheler, Resentyment i moralność. J. P. Sartre, Egzystencjalizm jest humanizmem. E. Levinas, Całość i nieskończoność: esej o zewnętrzności. P. Ricoeur, Symbolika zła. H. Marcuse, Człowiek jednowymiarowy. L. Kołakowski, Jeśli Boga nie ma J. Derrida, Pismo i różnica. B. Malinowski, Argonauci zachodniego Pacyfiku. Relacje o poczynaniach i przygodach krajowców z Nowej Gwinei, Warszawa 1981. W. Bęben, Mały świat wokół wulkanu. Tradycyjne normy zwyczajowe w życiu wyspiarzy Biem w Papui Nowej Gwinei, Warszawa 2004. C. Geertz, Interpretacja kultur, Kraków 2005. A. van Gennep, Obrzędy przejścia. Systematyczne studium ceremonii, Warszawa 2006. K. Hastrup, Droga do antropologii. Między doświadczeniem a teorią, Kraków 2008. U. Hannerz, Odkrywanie miasta. Antropologia obszarów miejskich, Kraków 2006.

		J. Frykman, Orvar Löfgren, Narodziny człowieka kulturalnego. Kształtowanie się klasy średniej w Szwecji w XIX i XX wieku, Kęty 2007. B. R. Barber, Skonsumowani, Warszawa 2008.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Strukturalistyczna teoria znaku Psychoanalityczna koncepcja sztuki Koło hermeneutyczne jako metoda interpretacji	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.